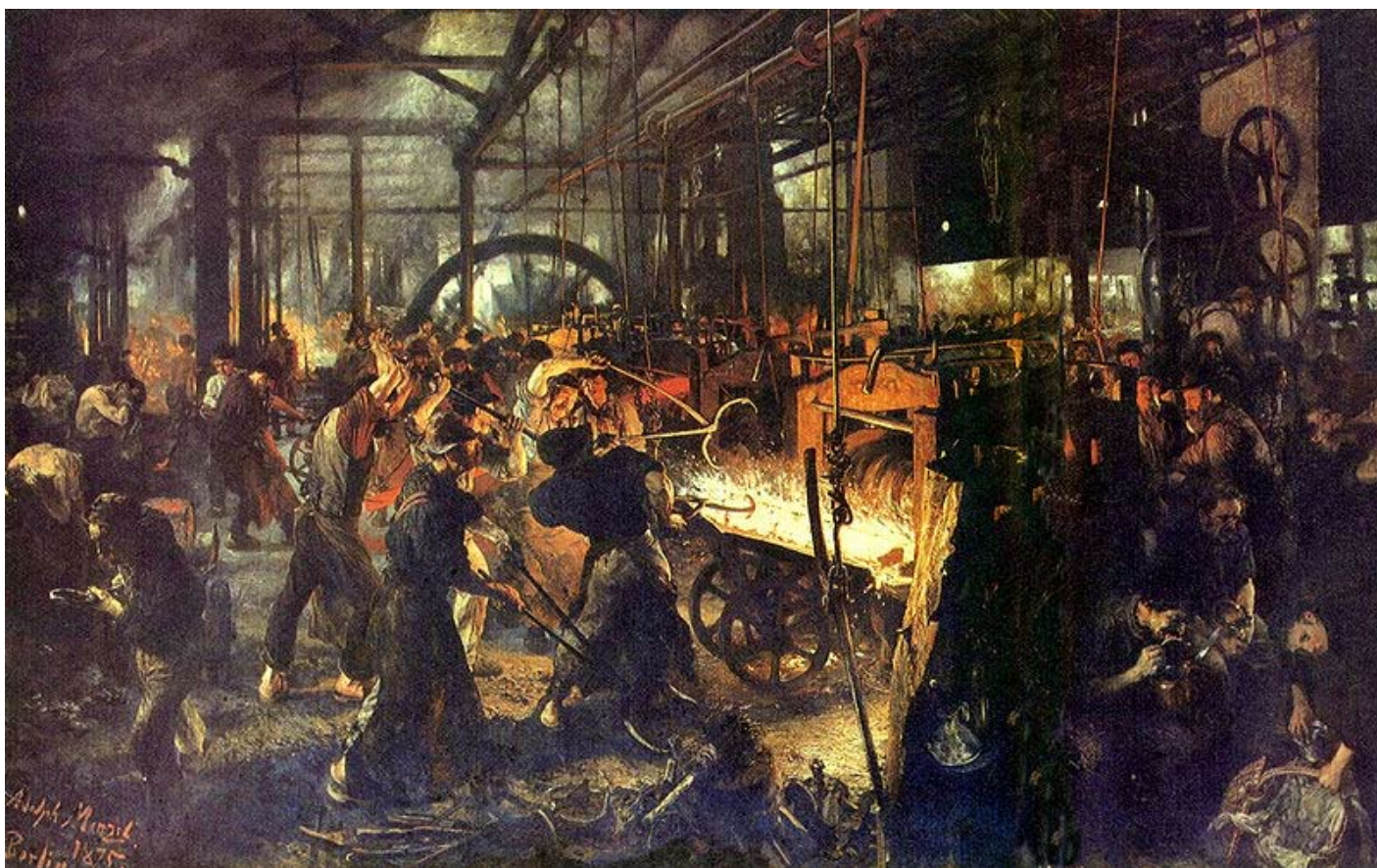

OGANJ

Adolph Menzel: Eisenhammer, 1875.

U pismu Srećka Albinia datiranom 12. 5. 1905., kojime obavještava Bersu o spremnosti Alfreda Marie Willnera da mu prepusti »jednu gotovu knjigu za Vas«, nalazimo i zanimljiv detalj u vezi s naslovom buduće Bersine opere. Albini piše: »Sadržaj mi je u kratko pripovjdao, pa mislim, da će Vam se svidjati. Vrlo dramatična stvar, interesantan milieu: tvornica željeza (Eisenhammer, možda Vam je istoimena slika od Menzela poznata).« Riječ je o njemačkom slikaru i grafičaru Adolphu Menzelu (1815 – 1905) i njegovoj istoimenoj slici iz 1875. godine, u kojoj do punog izražaja dolazi umjetnikova sklonost motivima iz radničkog i tvorničkog miljea.

I pet godina poslije...

Kraljevsko zemaljsko hrvatsko kazalište, Zagreb

11. studenoga 1910.

Dragi Bersa!

U srijedu 16. o. mj. je premjera »Tiefland«, gdje su zaposleni svi Vaši solisti. Tek poslje toga oni mogu ozbiljno početi učiti »Eisenhammer«, koji nije lahka stvar za memoriranje (i intonaciju). Orkestar mora onda još iznjeti »Spitzentuch«, »Hänsel i Gretel« i II. čin Porina s nekom prigodnom glazbom za proslavu 50godišnjice hrvatskog kazališta. Premda ćemo za sve ove stvari po mogućnosti štediti s pokusima, ipak preostaje razmjerno malo vremena za uvježbanje »Eisenhammera«, koji je usprkos propisanog i željenog »Schlampereia« na stanovitim mjestima, vrlo težak, a nećemo se osramotiti. (...)

»Eisenhammer« neda se prevesti. »Oganj« ne znači »Feuer« nego »Glut, Lohe, Brand, Sturmflamme« tako šta slična, nešto ko ono, što je u centru zemaljske kuglje, »Lava«; te karakteriše ono što se zbiva u duši Roberta ili Hellwinga.

(...)

Pozdravite mi liepo gospu Lučiku.

Vaš

Albini

Iz najnovijeg izdanja HGZ-a, Blagoje Bersa: *Korespondencija*, prva knjiga, priredila Eva Sedak.

Uz koncert

klavirskog dua Dalibaltayan - Gubajdulina,

u četvrtak, 22. ožujka u 20 sati,

na kojem će uz djela Rahmanjinova, Debussyja i Ravela biti

premijerno izvedena suita iz opere *Oganj* Blagoja Berse, koju je za dva klavira priredio Mladen Tarbuk.

MLADEN TARBUK O SUITI »OGANJ«

Moje druženje s Bersom počelo je u davno doba, dok sam još kao dječak strastveno pohađao operne predstave i u ponekoj zapjevao. Sjećam se, davao se *Postolar od Delfta*. Ruždjak je bio vrlo simpatični postolar, ali muzika, muzika mi je bila posve neprobavljiva. Tad sam, naime, obožavao Mozarta, pa mi ova gusta džungla podivljalih melodijskih linija nikako nije bila u skladu s mojim poimanjem opere za djecu, što je *Postolar od Delfta* kanio biti.

Druženje se nastavilo u adolescentskoj dobi, kad sam sa zanimanjem pohodio Horvatove pokuse za *Sunčana polja* (nisam ni slutio da ću mu šest godina kasnije biti student!). A petnaestak godina potom jedna od mojih prvih diplomantica, Vesna Nicole Klarić (tad još uvijek Šimičević), piše sjajnu radnju o diptihu *Sablasi – Sunčana polja*. Ponukan njezinom analizom, izvodim pet godina poslije taj diptih sa Simfonijskim orkestrom Hrvatske radiotelevizije. Potom snimamo studijski to djelo, ali snimka se gubi u hodnicima Prisavlja. Naposljetku se kao intendant uspijevam izboriti da se *Eisenhammer* stavi na repertoar, što se obistinjuje u izvanrednoj sinergiji režisera Boška Violaća i scenografa Iva Knezovića.

I eto me, na koncu, suočenog s Evinom zamolbom i kratkim rokom, kako odabirem najgušće dijelove trećeg čina *Željeznog malja*, te ih pokušavam pretočiti u notni tekst za bračni par Dalibaltayan-Gubajdulina.

Dakako, svaki je odabir pogrešan – skladatelj je jasno izgradio formu svoje opere. Ali, budući da je predstava osvetnički nestala nakon moje smjene s čela žute zgrade na Trgu maršala Tita, ipak sam poželio nekako sačuvati spomen na najljepše i najzanimljivije stranice ovog Bersinog remek-djela, pa sam započeo s božićnim ugodajem u kojem rastu zvona polnočke i glasovi udaljenog zbora, skočio na najdramatičniji odlomak koji evocira trenutak kad je Robertov otac pao u žrvanj vlastitog stroja, da bih završio sa svršetkom opere, kako je Bersa i zamislio.

Nije nažalost bilo moguće staviti sav muzički materijal u četiri ljudske ruke i njihovih dvadeset prstiju na dva klavira, ali sam se trudio makar naznačiti svu gustoću Bersina muzičkog tkiva. Ima tu nevjerojatnih srazova harmonija, ritma, boja... ali nema smisla da Vam nadalje o tom pripovijedam, već Vas pozivam da dođete na koncert i uvjerite se sami!

GOSTOVANJE DRUŠTVENOG ORKESTRA HGZ-a u PAKRACU 28. 1. 2012.

Društveni orkestar prvi put je gostovao u Pakracu u prosincu 1995. godine. Tada, neposredno nakon razaranja grada u Domovinskom ratu, koncert je održan u osnovnoj školi »Braća Radić«. Šesnaest godina poslije, zahvaljujući inicijativi Stjepana Šarca, nekadašnjeg člana Orkestra, Pakračani su ponovno slušali odabir popularnih djela majstora europske glazbe. Bio je to ujedno prvi nastup nekog orkestra u nedavno obnovljenom Hrvatskom domu »Dr. Franjo Tuđman«. Koncert je organiziralo Kulturno prosvjetno društvo »Sloga« Pakrac, a nakon koncerta je predsjednik tog društva Damir Špančić zahvalio toplim riječima Orkestru i maestru Juraniću. (Fotografije: Ante Topić)

Tradicionalno fotografiranje prije polaska.

Članovi Društvenog orkestra prije izlaska na podij.

Predsjednik društva »Sloga« Damir Špančić predaje poklon maestru Juraniću.

NOVA KNJIGA – »BEČKA GITARA U 19. STOLJEĆU«

autori: Erik Pierre Hofmann, Pascal Mougin, Stefan Hackl. Germolles-sur-Grosne: Editions des Robins, 2011.

Povod ovom napisu bogato je opremljena trojezična knjiga (francuski, njemački, engleski) *La guitare viennoise au XIXe siècle*, vlasništvo prof. Darka Petrinjaka, kojem zahvaljujemo što nam je ukazao na njezinu vrijednost te dopustio da ta bibliofilska rijetkost tijekom ožujka bude dostupna korisnicima čitaonice HGZ-a. Postoji, dakako, još jedan razlog da pišemo o njoj, a to je Ivan Padovec. Kao što je poznato, HGZ je vlasnik Padovčeve deseterostrune gitare, koja je na čuvanju u Muzeju za umjetnost i obrt i povremeno se izlaže. U našoj knjižnici nalazi se i vrlo rijedak primjerak škole za tu gitaru, koju je Padovec napisao 1842. godine, kao i brojna izdanja obradbi što ih je radio za bečkog izdavača Diabellia. U knjizi se Padovec spominje na više mjesta (naravno, u germaniziranoj verziji svojeg imena, kao Johann Padowetz). Jedan od autora, Stefan Hackl, i sam se bavio istraživanjem Padovca, te je otkrio njegove *Concertine* i objavio ih 2009. godine (*Premier Concertino*; *Second Concertino*; San Antonio: DGA).

Padovčeva gitara bila je samo jedna u nizu gitara s deset žica koje su se izrađivale 1840-ih godina. Među likovnim priložima u ovoj knjizi reproducirana je i fotografija čiji je vlasnik Gradski muzej Varaždin, a prikazuje Padovca s gitarom, oko 1850. godine. Gitaru je za Padovca izradio Friedrich Schenk u Beču 1841. godine, a u knjizi je taj majstor predstavljen gitarom neuobičajenog oblika iz 1843. godine.

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
10000 Zagreb, Gundulićeva 6
TAJNIŠTVO: 48 30 833, fax: 48 30 701
hgz@hgz.t-com.hr
KNJIŽNICA: 48 30 824
hgz.knjiznica@hgz.t-com.hr
ponedjeljak, sri. i pet. 11–14, sri. 16–20 sati
BLAGAJNA: 48 30 822
ponedjeljak–petak 10–13 i 19–20 sati
i jedan sat prije početka koncerta

VELIKA DVORANA HRVATSKOGA GLAZBENOG ZAVODA

KONCERTNA SEZONA CLXXXV (2011/2012)

OŽUJAK

www.hgz.hr
hgz.info@hgz.t-com.hr

UREDNIŠTVO:

Eva Sedak
Nada Bezić

ZA IZDAVAČA:

Marcel Bačić

četvrtak, 1. III. u 20 sati

Glazbena škola Pavla Markovca
Koncert učenika u povodu Dana škole

petak, 2. III. u 20 sati

Glazbena škola Pavla Markovca
Koncert učenika u povodu Dana škole

subota, 3. III. u 20 sati

Glazbena škola Pavla Markovca
Koncert učenika u povodu Dana škole

utorak, 6. III. u 20 sati

HRVATSKI KOMORNI ORKESTAR
Dirigent: Pavle Dešpalj
Solist: Žarko Perišić, fagot
Sorkočević, Mozart, Mendelssohn

utorak, 6. III. u 20 sati

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Radionica utorkom (Podrumska dvorana)
Voditelj: Tihomir Petrović
ULAZ SLOBODAN

srijeda, 7. III. u 20 sati

HRV. DRUŠTVO GLAZB. UMJETNIKA
Zagrebački umjetnici zagrebačkoj publici
Dalibor Cikojević, *klavir*
Gosti: Anđelko Krpan, *violina*; Boris
Ciglencečki, *bubnjevi*, Dubravko Sidor,
recitator
J. S. Bach, Beethoven, Brahms, Papandopulo,
Kreisler
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a

petak, 9. III. u 20 sati

Muzička Akademija
Završna večer smotre duhača
subota, 10. III. u 20 sati
AKADEMSKI ZBOR „VLADIMIR
PRELOG“
Akademski zbor »Vladimir Prelog«,
dirigentska: Iva Juras; *Akademski zbor FFZG*
»Concordia discors«, dirigenti: Vinko
Karmelić, Marina Jurković, Jurica Bošković,
Lobel Filipić

nedjelja, 11. III. u 20 sati

HRVATSKI BAROKNI ANSAMBL
Enrico Onofri
Umjetničko vodstvo: Enrico Onofri, *violina*
(Italija)

Castello, Legrenzi, Vivaldi
30 BESPLATNIH ULAZNICA ZA ČLANOVE
HGZ-a

utorak, 13. III. u 20 sati

HRVATSKA UDRUGA KLAPA
Ciklus koncerata dalmatinskih klapa grada
Zagreba
Nastupaju klape: *Prvi komin Snježanin, Poj,*
Dišpet

subota, 17. III. u 20 sati

ZAGREBAČKI ORKESTAR MLADIH
ZOM + art = MOZart
Solist: Petar Klasan, *klavir*
Dirigent: Igor Tatarević
Mozart

nedjelja, 18. III. u 20 sati

VIRTUOSO
Ruski skladatelji
M. Šomodji, *flauta*; M. Škrebli, *violončelo*;
M. Mejić, *bas-bariton*; E. Ovčina, K. Kebet,
L. Marušić, A. Vetma, D. Gašparović, *klaviri*
Čajkovski, Rahmanjinov, Skrjabin, Prokofjev
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a

utorak, 20. III. u 20 sati

ZAGREBAČKI SOLISTI
Ricardo Luque, *recitator*
Valentina Fijačko, *sopran*
Komorni zbor *Ivan Filipović*
Dirigent: Miran Vaupotić
Piazzolla

srijeda, 21. III. u 19.30 sati

IRANSKI KULTURNI CENTAR PRI
VELEPOSLANSTVU IR IRAN U
ZAGREBU
Proslava Noruza – iranske nove godine s
koncertom tradicionalne iranske glazbe
Nastupaju: M. A. Abootorabi, M. Yazdi,
M. R. Kakavand, S. Tavakkoli, R. Babaei
Jahani, H. R. Payvar, M. Sh. Etenadi

četvrtak, 22. III. u 20 sati

Klavirski duo
Ruben Dalibaltayan, *klavir*
Julija Gubajdulina, *klavir*
Bersa, Rahmanjinov, Debussy, Ravel

petak, 23. III. u 20 sati

Večer praižvedbi skladbi hrvatskih i
slovenskih skladatelja
HPD »Slavulj« Petrinja, HPD »Jeka«
Samobor, mješoviti pjevački zborovi: »Emil
Cossetto« i »Lira« Zagreb, »A Cappella«
Slovenija

subota, 24. III. u 20 sati

Glazbena škola Pavla Markovca
Smotra klavirista GŠ Pavla Markovca

nedjelja, 25. III. u 11 sati

Glazbena škola Pavla Markovca
Smotra klavirista GŠ Pavla Markovca

nedjelja, 25. III. u 20 sati

Jubilarni koncert
Karlo Hubak, *klavir*
Beethoven, Liszt, Debussy, Kempf

ponedjeljak, 26. III. u 20 sati

ALEJANDRO ZIEGLER CUARTETO
TANGO
Koncert i »milonga«
Plaza, Gobbi, Troilo, Pugliese, Di Sarli,
Piazzolla, Ziegler
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a

utorak, 27. III. u 20 sati

ART AGENT
Guitarra viva
Pekinški gitarski duo
Meng Su i Wang Yameng, Kina
Bach, Castelnuovo-Tedesco, Assad, Guattali

srijeda, 28. III. u 20 sati

Muzička akademija
Smotra Odsjeka za klavir